

were kong. Maystattz toler her ij bijenn som aengek denn 23 april 1610.

Anno 1610 lontte jeg ttel kong. Majstattz behoff ttel den wnge prenses höling efftter den gode mandt stattholerens Enuol Kruses beffaling som skule leueris paa Agershus, effttersom jeg war tacxerett för: Först 4 nye tennfaet, woeg paa mijn besmer 1 pundt och 8 ƒ, nog 4 telerken, wog 8 mƒ, och stoer mijn stempel och merke paa allt dette medt mett naunn och Kresten Jörensöns merke.

Anno 1610 denn 1 majj ijndtförde Kresten Jörren ttel slottett hues sengekler och flamske sengkler och ten, som skal bruges ttel den wnge prenzes höling ij Opslou.

Anno 1610 denn 16 juniij kom höglofflig kong. Maystatt tel Opslou ttel hölingen medt denn wnge prenz; gudt gyeue ttel löcke ij en löcksalig tijdt att ske gudt til erre, oss fattig wnersotter ttel fredt och rolighedt.

Anno 1610 denn 23 juniij S. Hans baptijeste affttenn kom mijn kijerre suoger och broder her Danijel Jörrensön sogneprest tijl Hijelmelans preste gijel ij Rijefülke ij Stauanger stefftt hijdt tel byenn medt hans kijerre broder her Samuel Jörrensön sogneprest ij Mandal och kom de begge same tijdt fra höllingen som stodt ij Opslou.

Nogle Gravskrifter fra ældre Tid.

Ved H. F. Rørdam.

Da det er vort Selskabs Øjemed at yde Personalhistorikeren og Genealogen Stof til deres Arbejder, vil det neppe findes upassende, at jeg her meddeler nogle Gravskrifter, som jeg lejlighedsvis for mange Aar siden har afskrevet i forskjellige Kirker. Naar man veed, hvor ofte Ligstenene ved Restaurationer udfejes af Kirkerne og sælges til Trappestene eller anden Brug, vil Forsøget paa Bevarelse af nogle saadanne »Marmora Danica« ikke misbilliges af kyndige.

1. Fra Erritsø Kirke i Ribe Stift.

In hoc signo vinces.

Hans Kgl. Maiestæts til Danmark og Norge til Soes velbestalter Capitain, den velædle og velbyrdige *Peder Grib*, barnfødt udi Kiøbenhafn A^o 1681, 18 Maj, tient Hs. Kgl. M. til Danmark etc. i 30 Aar og værende Tid bivaanet alle forefaldne Søbattalier, og i Særdeleshed i Battalien ved Strømstad mistet sin høire Arm af en Kanonkugle, der efter tient Hs. Russiske Keiserlige Mai. 3 Aar, som Capitain af 1^{ste} Rang. Død paa Snoghøi¹⁾ 17 Marts A^o 1757 i sit Alders 75^{de} Aar, 9 Maaneder, 3 Uger og 6 Dage. — Salige ere de Døde, som doe i Herren herefter, thi Aanden siger, at de skal hvile af deres Arbeide, men deres Gierninger følge dem; af Aab. 14 Cap. 13. V.

2. Fra Lyderslev Kirke i Sjælands Stift²⁾.

1) Ach | Graven har min Øine-Løst | Jesus vær min Siæle-trøst. | Den høiyægtbare og velfornemme nu salige | Mand | *Marcus Friese*³⁾ | bekom her i Verden | Fødested i Kalmemark i Holsten A^o 1641 den 12 Junii, af hæderlige Forældre Hr. Marcus Friese, Pastor ibid: og Fru Margretha Orcier⁴⁾. | Sit Ægteskab i Eclenfor⁵⁾ A^o 1671 d: 18 Oct. dydagtede Magretha Meklenborg, ædle Hr. Krigscommissair og Borgemester Christian Meklenborgs Datter. | Sin [Ære]stand i Danmark A^o 1677, da han beskikkedes af Hs.

¹⁾ Denne Ejendom, hvormed Tjenesten som Transportforvalter ved Lillebelt var forbunden, havde Peder Grib (efter en Tradition i hans Familie) faaet som Gave af Kong Frederik IV. Den var siden i omtrent 100 Aar i hans og hans Efterkommeres Besiddelse (se Kirkehist. Saml. 3. R. II, 25 f.). I Gardes Efterretn. om den danske og norske Sømagt IV, 640—1 findes følgende Angivelser om Peder Grib: han blev ²/₃ 1710 Underlieutenant. ¹⁷/₇ 1711 Premierlieutenant, ²⁹/₁₁ 1716 Capitainlieut.. ⁶/₁₂ 1717 Capitain: ved Dom 1720 degraderet til Capitainlieutenant, men benaadet med Afsked som Capitain. Afgik fra Tjenesten ¹⁰/₁₂ 1720. Heraf kommer der ikke 30 Tjenestear ud, selv om det kan antages, at han har tjent Kongen en rum Tid, inden han blev Officer.

²⁾ Foruden de her meddelte Gravskrifter findes i samme Kirke en over Præsten Hr. *Søfren Christensen A[alborg]*, der allerede er trykt i Ny kirkehist. Saml. V, 178: samt et Epitaphium over *Frederik Leegardt*, Landkommissær og Forpagter paa Højstrup, født i Viuf i Jylland 1713, og Hustru Anne Margrete Dyreborg, født i Faaborg 1708. Begge døde 1783 efter 39 Aars Ægteskab, og gave en Kapital paa 1500 Rdl. til Højstrup Godsens fattige.

³⁾ Se Brasch, Vemmetofte II, 17—8.

⁴⁾ Læsningen af dette Navn er ikke ganske sikker.

⁵⁾ D. e. Ekernførde.

May. Dronning Charlotte Amalia først over Frederiksborg, siden over Giørsløf og Søholm, og omsider over Vemmetofte Gaarder. | Sin Dødstid paa Høystруп A° 1705 d: 11 Octo: hvor han i 22 Aar boede og døde i sin Alders 64 Aar. | Og endelig til sidste Ende paa sine nøisommelige Reiser og mange Tienester, som hand Høy Førstelige, Grefvelige, Adelige Personer gjort haver, sit Legems sidste Hvile.

2) Denne Steen er bekostet af hæderlig og høylærde Mand M. Jørgen Sorterup¹⁾ over sin Allerkiæreste, fromme og dydige Hustrue *Anna Catrine Hiort*, velfornemme Hr. Christian Geertsøn Hiorts Datter af Kiøbenhafn, som døde A° 1694 d. 17 Sept. paa den siette Dag efter at hun havde født sin første Datter til Verden, da hun havde levet med hannem i Egteskab kun 1 Aar og 17 Dage, og leved i Verden 20 Aar og 9 Dage.

3. Fra Lundby Kirke i Sjælands Stift.

1) Her under hviler den hæderbaarne Dyd- og Gud-elskende | Matrone | *Voldborg Sophia Melbuhrn*, som var fød til Verden A° 1667, 10 Jan. udi Hølstēen. Blev gift med Kgl. Mayestæts Skovrider paa Vordingborg Amt Sr Melchior Folsach. Og i 35 Aars kiærlige Ægteskab tilsammen blev Moder til 5 Sønner og 1 Datter. Død A° 1727, 25 Jan: da hun havde opnaaet 60 Aar og 14 Dage.

Stat Vandringsmand og læs, her giemmes Hendes Aske,
 Hvis hele ganske Liv af Dyder kunde braske,
 Af Navnet yndelig, Sophia, Viidsoms Væld
 I Hendes Hierte laae. Gud gav og Hende Held
 At alle skionned paa, hvad Tugtighed og Ære,
 Hvad dannis Fromhed der hos hende mone være.
 Slig Dyde-Farver, som Hun kan afpensles med,
 Gjør hende levende i Hendes Hvilested.
 I Graven Hendes Been og Falde-Aske giemmes,
 Dog Hendes gode Navn hos Slægterne ei giemmes,
 Men det skal grønnes og staae prented som i Guld,
 Skiondt Kisten dækkes til af Jordens sorte Muld.

¹⁾ Den bekendte Digter Jørgen Sorterup var 1692—1723 Præst i Lyderslev og Frøslev.

2) Gak mit Folk, kom i dine Kammer, og luk din Dør efter Dig; Skiul Dig som et lidet Øyeblik, indtil en Vrede gaær over. Esaias 26 Cap. v. 20. | Her | under ligger begravnen Kgl. Mayestæts Skovrider Sr *Melchior Folsach*, som døde 16 Martii A^o 1739, udj. sit Alders 70^{de} Aar. | M. F. S.

Anm. Skovriderslægten Folsach havde længe sit Hjem i Lundby. Af Sognets Kirkebog, der dog først begynder med Aaret 1712, hid-sættes de Oplysninger, der findes vedrørende denne Slægt og den med samme forbundne Familie Hansteen.

- 1714 ¹⁶/₇ begr. sal. Melchior Skovriders¹⁾ Enke.
 1716 Faddere: Melchior Melchiorsen Folsach og Madame Folsach.
 1721 ¹¹/₆ kopul. Hr. Ole Brøndby, Vicepastor i Nestelsø og Mogenstrup, og Jfr. Magdalene Hedvig Folsach.
 1723 ⁷/₃ døbt Major Bruchots til Hovgaarden²⁾ Datter Lene Sophie. (Fadder: Jochum Melchiorsen Folsach).
 1724 ⁸/₅ døbt Major Bruchots Datter Frederikke Christiane (begr. ²⁷/₆ 1725).
 1725 ¹⁷/₁₀ døbt sammes Søn Melchior Gustavus.
 1727 ³¹/₁ begr. Skovrider Folsachs Kjæreste, Valborg Sophie Meulbauing (!).
 1729 ²⁷/₂ Fadder Jfr. Claudia Hansteen.
 — ²⁰/₁₀ kopul. Sr Jochum Folsach og Judithe Margrethe Bruun.
 1731 ¹⁸/₂ Faddere: begge Skovriderne Folsach, Mr Hansteen fra Næstved.
 1734 ²⁰/₁₀ kopul. Sr Ebbe Fich og Jfr. Claudia Hansteen.
 1739 ²⁴/₃ begr. Skovrider Folsach den ældre.
 1761, Paaske, konfirmeret Melchior Folsach.
 1762 ⁵/₂ kopul. Forpagter Johan Neergaard og Jfr. Margrethe Hedvig Hansteen.
 — Fadder: Mr Jacob Hansteen fra Næstved.
 1775 ²⁷/₁₀ kopul. Skovrider Melchior Folsach Hansteen og Jfr. Maren Harboe.

¹⁾ Melchior Folsach fik den 13. Aug. 1660 kgl. Bestalling som Skovrider i Jungshoved Len efter Claus Henriksen, der havde været Skovrider siden 1650 (Sjæl. Registre Nr. 25). Vi kunne ikke sikkert afgjøre, om det er denne »Skovrider Folsach den ældre«, eller hans Søn, der ogsaa nævnes saaledes, som ifølge Hofmans Fundat. VIII, 472 gav Altertavlen til Lundby Kirke.

²⁾ Hovgaarden er sikkert Lundbygaard. Et lidet Legat til Lundby Sogns fattige, som Major Bruchot ved sin Bortrejse fra Lundby, leverede til Skovrider Folsach, omtales i Hofmans Fundat. VIII, 482. At han paa en eller anden Maade har været besvogret med Folsach, formøder jeg.

- 1776 ²¹/₆ døbt Melchior Folsach Hansteens Datter Else Margrethe.
(Faddere: Hr. Folsach senior i Lundby, Lieutenant Hansteen i Næstved).
- 1777 ⁵/₃ begr. Skovrider Folsachs Hustru, 72 Aar gl.
- 1778 ²/₂ døbt Melchior Folsach Hansteens Datter Christiane.

Spørgsmaal.

5.

Raadmand Johannes Iversen *Bruun* i *Fredericia* (f. i Juli 1671, † i April 1731) fra hvem bl. a. i tredie Led Justitsraad Bertel Bruun i *Fredericia* (f. ⁴/₇ 1767, † ¹⁶/₆ 1827) og Brødrene, Præsterne Søren Wedege Bruun til Kousted (f. ²¹/₆ 1790, † ²⁶/₂ 1835), Bertel Bruun til Bjerregrav, Aalum og Thanum (f. ²⁸/₁₂ 1801, † ⁵/₂ 1846) og Herman Peter Gudme Bruun til Dover og Venge (f. ⁶/₇ 1803, † ²⁵/₁ 1861) nedstamme, har ifølge *Fredericia Kirkebøger* havt følgende Brødre:

1) Hans Iversen Bruun, † 27. Dec. 1685; havde en Datter Gye Bruun (døbt ²/₄ 1685), gift med Magister Rosenberg († i Jan. 1709).

2) Knud Iversen Bruun; Hustru: Maren.

3) Anders Iversen Bruun, Sognepræst til Herslev, gift ¹²/₆ 1688 med Maren Sorensdatter Borch (*Wibergs Præstehistorie* I. 612 No 7).

4) Bertel Iversen Bruun († i Jan. 1700, 36 Aar gl.); Hustru: Anne Lucie; Sønner: Iver (f. i Juli 1691) og Jochum (f. i Aug. 1696).

5) Mads Iversen (begr. ²⁵/₆ 1716), gift ⁵/₆ 1690 med Inger Bøgvad (begr. ⁸/₁₂ 1745); Sønner: Jochum (d. ⁵/₅ 1712) og Henrik August (d. ³⁰/₅ 1715).

6) Niels Iversen (begr. ⁷/₁ 1741), gift: 1^o med Hagar Katrine Reimers († ²/₁ 1719, 34 A. 4 M. 3 U. gl.), 2^o ¹²/₄ 1720 m. Maren Borch (begr. ¹⁷/₅ 1746), Datter af Provst Borch i *Fredericia*; Sønner: Iver (d. ²²/₁ 1717) og Anker (d. ¹/₁₂ 1730).

Oplysninger om disse 6 Brøders Forældre og nulevende agnatiske Afkom ønskes af H. R. Hiort-Lorenzen.

6.

Stammmoderen til den Sundorpske Familie i Kjöbenhavn, Mette Christine Lauesdatter, der stammede fra Colstrup ved Aabenraa, havde, før hun blev gift med Søren Chr. Sundorph, der førte Navn efter sin Hjemstavn, Nørre-Sundby i Jylland, været gift med *Hans Pay* (f. $\frac{19}{8}$ 1738 † $\frac{30}{12}$ 1777), der havde etableret Handel i det Sted paa Hjørnet af Boldhusgade og Stranden i Kbhvn., hvori siden den Sundorpske Forretning har været drevet i over 100 Aar. Denne Hans Pay var den ældste af 3 Brødre, som foruden en ældre Søster vare Børn af *Halvor Hansen Pay*, Consumptions Forpagter i Drammen og Christiania, men i Skifteacten i hans Bo (han efterlod sig 43,000 Rd.) kaldet »Negociant udi Bragnæs«; han døde 1747. Han havde en Søster Cathrine, gift med Geert Faye, og en Søster Karen, gift med Iacob Thorgrimsen. Faderen til Halvor Hansen Pay var *Hans Pay*, Vexeleer eller Banquier i Drammen; han havde Borgerskab i Christiania og ejede flere Landejendomme, navnlig i Egnen af Modum, der blev solgte efter hans Død 1707 og gav Anledning til flere Odels-Processer. Hans Enke, *Antonette f. Brun*, der døde $\frac{5}{9}$ 1753, blev paany gift med Anders Larsen Smit, af hvilket Ægteskab var 4 Børn: Lars, Gabriel, Anne og Antonette, af hvilke den første havde været i Interessentskab med Halvbroderen Halvor Hansen Pay, hvilket ogsaa gav Anledning til en Proces, hvorimod den sidstnævnte af Børnene, Antonette, blev gift med Frisenberg, og deres Datter Anne Cathrine f. 1737, † 1812, blev gift (forlovet 1762) med Trælasthandler Johannes Arbo i Drammen, hvis Son Peder Nicolai Arbo kom til Kbhvn. og blev gift med Anne Cathrine Collett, der døde 1846 paa Lundbygaard i Sjælland. Ommeldte Halvor Hansen Pay var gift med *Marie Sophie Hellesen* (Hellesdatter), som døde i Bragnæs $\frac{29}{3}$ 1775, efterat hun i flere Aar havde været sindssyg og i Pension paa forskjellige Steder. Hun var en Søster til Conferentsraad, Rente-kammer-Deputeret Poul Heltzen og til Oberberghauptmand i Kongsberg, Michael Heltzen, og havde 3 Søstre, hvoraf 2 gifte med Peder og Niels Leuch og den tredie gift med Borgemester Mogens Bentson i Skien. Disse 6 Søskenes Forældre: *Helle Michelsen*, † 1725, og *Sophie Catharine (Christiane?) Vogt*, have været omtalte i nærværende Tidsskrifts 1^{ste} Hefte S. 73 Note 2.

Af det Anførte fremgaaer, at Stifteren af det Sundorpske Huus, Hans Pay, stammede fra og stod i Svogerskabsforhold til ansete Familier i Norge. Han kom 1758 fra Norge paa et Handelscontor

i Kbhvn., fik 1771 Bevilling paa Urtekramhandel og købte næste Aar Huset paa Hjørnet af Boldhusgade og Stranden (see Illustr. Tid., Kbhvn. 1876 No 874 og 875). Hans ene Broder, Helle, døde ung og ugift i Christiania ²³/₃ 1766, Søsteren Antonette blev gift i Kbhvn. med The- og Porcelainshandler Michael Find, (hvis Efterkommere ere mig ubekjendte), den yngste Broder *Peter Vogt Pay*, der først havde studeret og siden været Kjøbmand i Drammen, døde i Danmark i smaa Kaar i Dec. 1794 og efterlod sig 6 Børn, hvoraf Datteren Karen kom i Huset hos Johannes Arbo, og siden blev gift med Hof- og Slotspræst Søren Schiødt i Kbhvn. (Erslews Forf. Lex., Suppl. III 59). En anden Datter Maren kom til Hans Faye, og for en Søn blev Gabriel Cappeln Værge, nemlig for Peter Vogt Pay f. ⁸/₁ 1789, † ⁸/₁ 1864. Denne var 2 Gange gift og har efterladt sig en stor Mængde Børn og Børnebørn i Norge, og da de øvrige 5 Sødskende ufeilbarligt ogsaa have forplantet sig meer eller mindre, er Navnet Pay vistnok vel kjendt navnlig i Christiania og Drammen. Det turde derfor ikke være uden Interesse at faae Klarhed om, hvorfra Slægten og Navnet Pay stammer; men selv har jeg ikke været istand til at gaae længer tilbage end til ovennævnte Hans Pay, der døde 1707. Man har fortalt, at den første Pay, der kom til Norge (eller Danmark), skal være kommet fra Skotland, og man har navnlig talt om »en Læge«, hvorved Tanken henledes paa Chr. IV's Læge, Destillerer og »Chymicus« Peter Diderik[sen?] Payngk.¹⁾ Men ligesom denne vitterligt stammer fra Husum, saaledes bestyrkes til en vis Grad Sagnet om de ømspurgte Payers engelske Herkomst ved den Omstændighed, at Hans Pay († 1777) og hans Sødskende, fra og til hvem jeg er i Besiddelse af en Mængde Breve, yndede at skrive Engelsk, ligesom Hans Pay meget søgte Forbindelse med Englændere. Det er, kort sagt, rimeligt, at Slægten hidrørte fra Skotland eller England, og Oplysning derom vilde vist interessere Flere end mig, der forgjæves ad privat Vei har søgt at erfare Noget derom i Norge.

I. Maag, Overretsprocurator i Kjøbenhavn.

¹⁾ Denne benævnes nemlig stadigt af Kongen P. Pay (Suhms Nye Saml. I 129, Chr. IV's Breve: ved Molbech S. 95, 252, ved Bricka & Fridericia 1632—35 S. 94², men ellers Paycken (Kbhvns. Diplom. II 644, Ejeform af det frisiske Mandsnavn Payke, Pay), Paynck, Payng, Payngk, hvilken sidste Form hans Efterslægt fastholdt (Ingerslev: Danmarks Læger I 354, Script. rer. Danic. III 382 b, Wibergs Præstehist. II 357 No 5, Barfod: Falst. Gejstlighed II 235 ff., Erslews Forf. Lex., Suppl. I 709, II 137 f.).